

Tvrdohlavý Turek.
Napsal Julius Verne. Aut překlad Ot. Petrové.

"Dle toho, co právě vidíme, milý příteli, jistě není tato historie nepravdivou."
"Nuže, pojďte do kočáru."
"Čekali jsme příliš dlouho!" děl Van Mitten, obávaje se uprostřed bzučení křidel, jejich chvění čítá se na miliony za vteřinu.
V okamžiku, kdy urozený Kéran a jeho druh chtěli se vyhnouti do kočáru, zastavil se první z nich řka: "Ačkoli není čeho se obávat, bylo by dobře, kdyby zůstal Bruno na hlídce, dokud nevrátí se postilion."
"Nebude se zdráhati," odvětil Van Mitten.
"Nebudu se zdráhati," řekl Bruno, "poněvadž jest to mou povinností, bych se nezdráhal, ale budu za živa sežrán!"
"Ne!" namítal Kéran. "Bylo mně řečeno, že komáři nešťpou podruhé na téměř místě, tak že bude Bruno brzy zbaven jich dotěrnosti."
"Ano, až budu celý poštípan."
"Tak tomu chci, Bruno."
"Avšak, mohl bych alespoň bděti v budce na kozlíku!"
"Zajisté však pod podmínkou, že neusnete."
"Jak mohl bych spáti uprostřed tohoto strašného roje hmyzu?"
"Jsou to pouze komáři, Bruno," odvětil Kéran. "Použij komáři... Nezapomeňte na to!"
Po této poznámce vstoupil Kéran s Van Mittenem do kočáru, přenechávajíce Brunovi péči, aby hlídal svého pána, anebo, lépe řečeno, své pány. Od setkání se Kéranem a Van Mittenem mohl si věru říci, že má dva.
Přesvědčiv se, že jsou dvířka dobře zavřena, prohlížel si Bruno zápeč. Náhle vyslehl koně leželi na zemi, těžce oddychující a mlsce svůj horký dech s mlhou této močálavité krajiny.
"Ani džábel sám nevytáhl by je z těchto čistých kolejnic," bručel k sobě Bruno. "Musím doznati, že měl Kéran skvostnou myšlénku, dáti se touto cestou. Ostatně jest to jeho věc!"
A Bruno vlezl do budky, spustil skleněnou tabuli, skrz níž mohl viděti zář, již svítilny vysílaly.
Co mohl sluha Van Mittenův lepšího učiniti, než sníst s otevřenými očima a přemáhati spánek, pomýšleje na řadu dobrodružství, do nichž jej jeho pán k vůli nejtvrdohlavějšímu ze všech Turků zapředil?
Tedy, on, dítě staré Batavie, rotterdamský občan, rybář na odpočinku, zavloun na kanálech, protkávajících jeho rodné město, zavláčen byl na opáčný konec Evropy. Dostal se z Holanďanů do říše turecké! A sotva že přistál v Cařihradě, zanesl jej osud až do stepí dolního Dunaje! A zde, jsou vtěsnán do poštovního vozu, uvízl v bahně Dobrudži za tmavé noci a jest zakolčen v této půdě více, nežli gothická věž v Zuiderkerku! A to vše jen proto, že chtěl uproslechnouti svého pána, jenž, aniž by byl k tomu nucen, poslouchal zase Kéraně.
"Oh, jak podivné jsou lidské osudy!" opakoval si žalostně Bruno. "Ejhle, jak jsem se ocitl na cestě kolem Černého moře, jestli ji teď vůbec dokážeme, a to jedině pro úšlechtilý deseti paras, jež bych byl milerád z vlasti kapsy zaplatil! Ach, ten tvrdohlavý! Jsem si jist, že od našeho odjezdu zhubl jsem již o dvě libry!... Za čtyři dny!... Jak tomu bude za čtyři týdny? Tak, a ke všemu ještě ten proklatý hmyz!"
Ač bylo okno kozlíku hermeticky zavřeno, přec podařilo se ně-

kolika tuctům komárů voiknouti dovnitř a vrhnouti se na ubožáka. Plácaje rukou na všechny strany a škrábaje se po celém těle, marně snažil se, aby zjednal si od těchto krvežíznivých veselců pokoj.
Tak uplynula celá hodina a pak ještě jedna. Snad, bez protivného dorážení tohoto hmyzu, byl by se Bruno poddal své únavě a konečně usnul. Leč spáti za takových okolností bylo věru nemožné.
Mohlo býti něco přes půlnoc, když dostal Bruno jakýs nápad. Jen že měl mu přijíti dřívě, jemu, jenž byl z těch pravých Holanďanů, kteří při narození shánějí se dřívě po troubeli dýmky než po prsu své kojně. Měl si totiž zakouřiti a kotouči dýmu odháněti komáry. Že si na to dřívě nevzpomněl? Tento hmyz podunajských močálů potřeboval by věru tuhý život, aby mohl vzdorovati nikotinové atmosféře, již chtěl Bruno naplniti svou budku.
Bruno vytáhl svou porculánovou, květinami pomalovanou dýmku, sestru oně, jež mu byla v Cařihradě tak nestoudně ukradena. Cpal ji, jakoby nabíjel zbraň, již by hodlal na nepřátelské tlupy vypáliti, pak rozkřesal oheň, zapálil a táhl plýmy doušky kouř výtečného holandského tabáku, vypouštěje jej v notných kotoučích.
Roj bzučel zprvu tím zuřivěji, pak však rozpýtl se poznenáhlu do nejmavějších koutků boudy.
Bruno mohl si k svému spásnému nápadu blahopřáti, neboť komáři rozprchlí se na všechny strany. Ježto však nechtěl je učiniti svými vězni—ba naopak—otevřel hbitě okno, aby dovolil uvitit se nalézajícímu hmyzu uniknouti; věděl dobře, že hustý kouř zabráni hmyzu venkovnímu dovnitř dorážeti.
Takto zbaven byl Bruno dotěrných komárů, i mohl se odvážiti na pravo i na levo rozhlédnouti. Noc byla stále ještě tmavá. Prudké přívaly větru zalomcovaly chvílemi kočárem; ten však trčel pevně v půdě, ba příliš pevně. Nebylo tedy strachu, že by mohl býti převrácen.
Bruno snažil se rozpoznati, zda na severním obzoru neukazuje se nějaké světlo, věštící návrat postilionů a koní. Panovala však čirá tma, jež se zdála býti v dálce ještě větší, neboť bylo místy před povozem svítilnami úsečně ozářeno. Nicméně, pohlížeje stranou, postřehl Bruno v dálce sedesáti kroků jiskřivé body, jež se v černé noci sem tam rychle a tiše pohybovaly, objevující se brzy těsně u mokré půdy, brzy opět as na dvě neb tři stopy nad ní.
Bruno domníval se zprvu, že jsou to bezpochyby bludičky, tvořící se na povrchu močálů, jež obsahují vodík sírový.
Soudě tak, mohl se mylíti. Nemýliti se koně, zapřažené u vozu, neboť je pud jejich v příčině tohoto podivného úkazu neklamal. Skutečně počali dávatii na jevo zvláštní nepokoj, odfrkující zděšeně rozštělenými nozdrami.
"Co to znamená?" tázal se v duchu Bruno. "Nepochybně nějaké ještě příjemné dobrodružství. Jsou to snad včely?"
Nebylo ovšem nemožno, že to byla smečka včel, již vyženichavše koně, přilézli se k nim. Tato vždy hladová zvířata jsou hojná kolem ústí Dunaje.
"K džáblu!" bručel si Bruno. "Tohle by bylo ještě nepřijemnější, než komáři našeho tvrdohlavce! Tentokrát by nám tabák nepomohl!"
Zatím stávali se koně ještě ne-

pokojnějšími, tak že nebylo více pochybnosti. Snažili se vyběhsti z hustého bláta, vzpínali se a otřásali prudce vozem. Zdálo se, že se světelné body blíž. Jakési temné chrochtání mísilo se do hvízdajícího větru.
"Myslím, že by bylo záhodno, abych oznámil to Kéranovi a svému pánu," prohodil Bruno sám k sobě.
Bylo to skutečně velmi důležité Bruno seskočil obezřetně s kozlíku, pustil stupátko vozu, otevřel dvířka a zavřel je za sebou. Tak ocitl se v kupě, kde oba přátelé vedle sebe klidně dřímali.
"Panc... ." pravil tiše Bruno, dotknuv se rukou rámě Van Mittenova.
"K čertu, který dotěracev mne budí?" bručel Holanďan, mna si oči.
"Nyní nejedná se o to, abyste poslal lidi k čertu, zvláště je-li čert snad již zde!" odušil Bruno.
"Avšak, kdo to na mne mluví?"
"Já, váš sluha."
"Ah, Bruno, to's ty?... Ale konečně, dobře jsi učinil, že jsi mne probudil. Zdálo se mně, že paní Van Mittenová..."
"Chtěla se s vámi hádati... ." odušil Bruno. "Teď jedná se o něco zcela jiného!"
"Co se děje?"
"Byl byste tak laskav a vzbudil pana Kéraně?"
"Abych jej vzbudil?"
"Ano. Jest nejvyšší čas."
Aniž by se dále vypytał, zatlásl ještě zpola spící Holanďan s druhem.
Není nad spánek Turka, má-li tento Turek dobrý žaludek a dobré svědomí. Tak tomu bylo u Van Mittenova společníka. Musil se o to několikráte pokoušeti.
Kéran, aniž by oči pootevřel, bručel jako člověk, jenž není právě naložen, aby se podrobil. Kdyby pro pouhou maličkost býval ve spánku tak tvrdohlavý, jako když bděl, bylo by lépe bývalo, nechtati jej dále spáti.
Nicméně bylo naléháno Van Mittenovo i Brunovo takové, že se konečně Kéran probudil, roztláhl ruce, otevřel oči a rozespálým hlasem promluvil: "Hm! Už se vrátil postilion a Nizib s koňmi?"
"Ještě ne," odpověděl Van Mitten.
"Proč mne tedy budíte?"
"Protože, nejsou-li zde ještě koně," odušil Bruno, "přiblížila se k nám jiná, velmi podezřelá zvířata, jež obklopují kočár a chystají se naň dorážeti."
"Jaká jsou to zvířata?"
"Podívejte se."
Kéran spustil portiéru a naklonil se ven. "Allah buďž s námi!" zvolal. "Tot' celá smečka divokých kanů!"
Nebyla to mýlka. Byli to skutečně divocí kanci. Zvířata tato jsou velmi hojná v celé krajině, hraničící s ústím Dunaje. Jich útoků jest se velmi co obávati, tak že skutečně mohou býti mezi dračce zařaděna.
"A co si počneme?" ptal se Holanďan.
"Nebudou-li na nás dorážeti, zůstane klidni," pravil Kéran, "a budou-li dorážeti, budeme se brániti."
"Proč by na nás tito kanci doráželi?" vniřil se Van Mitten do řeči. "Pokud je mi známo, nejsou masožravci."
"Nechť," odušil Kéran. "Ale nemáme-li vyhlídku, že budeme sežráni, máme vyhlídku, že budeme rozpráváni."
"Stejně příjemně," poznamenal Bruno.
"Proto připravme se na všechny případy! Při těchto slovech poručil Kéran, aby byly zbraně přichystány. Van Mitten a Bruno měli po šestihlavňovém revolveru a značný počet patron. On, starý Turek, výslovně nepříteli všech moderních vynálezů, měl pouze dvě pistole výroby ottomanské, se

zlátem a stříbrem vykládanými hlavňemi a rukojeťmi drahokamy a perletí ozdobenými. Pistole ty hodily se spíše za okrasu pasu než jako agy, nežli k vážné střelbě. Van Mitten, Kéran a Bruno musili se tedy spokojiti těmito zbraněmi a užití jich pouze k jisté ráně.
Zatím přiblížili se divocí kanci v počtu asi dvaceti a počali kočár obklopuvati. Ve svitu luceren, jež je byly přilákaly, bylo lze zřítí, jak sebou házejí a svými tesáky do země rýpají. Byla to ohromná zvířata, jejich těla byla zvěř trupu osla, neobyčejně silná a schopná i největšího siláka rozpárati. Si tuace cestujících, uzavřených v kočáře, byla ovšem nemálo znepokojující, kdyby bylo bývalo na ně s obou stran před východem slunce útočeno.
Zapřažení koně cítili to dobře. Za chrochtání stáda plašili se, trhali sebou stranou, tak že bylo se co obávati, že přetrhají prostraňky, anebo přelámou voje kočáru.
Náhle zavznělo několik střelných ran. Van Mitten a Bruno vypálili po dvou ranách na kance, již chystali se již k útoku. Byvše více neb méně zraněni, váleli se po zemi, vzezle fvouce. Avšak ostatní, rozkuřivše se, vrhli se svými ostrými tesáky na kočár, jehož stěny na různých místech rázem prorýpali, tak že bylo jisto, že povoz neodolá.
"K šlaku!" mumlal Bruno.
"Palte!" křičel Kéran, scflesje statečně z pistolí, ale chybuje se skorem pokaždé cíle— ač nechtěl se k tomu doznati.
Revolvery Bruna a Van Mittenůva zranily ještě několik z těchto strašlivých útočníků, z nichž některé se přímo vrhli na sprežení.
Zděšení koní bylo přirozeně ohromné, neboť nemohouce se volně pohybovati, mohli se pouze vyhazováním kopyt brániti tesákům divokých kanců. Kdyby byli bývali volni, byli by se dali na útěk, a tu bylo by se pouze jednalo o rychlost jejich a rychlost divoké smečky. Pokoušeli se s hroznou námahou, aby zpětrhali prostraňky a uprchli. Ale prostraňky, zhotoveny jsou z pevného lana, vzdorovaly. Buď musil se tedy předat díl vozu ulomiti, anebo vůz při tom děsném škubání z bahna vytrhnouti.
Kéran, Van Mitten a Bruno chápali to dobře. Hlavně obávali se, aby nebyli převrženi. Divocí kanci, již nebyli by více odstraňování střelnými ranami, byli by se vrhli na vůz a veta by bylo po těch, jež uzavřel. Avšak co mohli činiti, by zahnali takové nebezpečí? Vždyť byli úplně vydáni na pospas této strašné smečce! Vzdor tomu neopouštěla je jich chladnokrevnost, tak že nešetřili ranami z revolverů.
Náhle otřáslo ještě silnější škubnutí kočárem, tak jako by byl přední díl býval odtřazen.
"Ah, tím lépe!" vzkřikl Kéran. "Nechť prchnou naše koně do stepi. Kanci se za nimi pustí a nechají nás na pokoji!"
Ale přední díl držel pevně a vzdoroval všemu úsilí koní, což činilo nemalou čest tomuto anticikému výrobku anglického kočárnictví. Ale za to kočár povolil. Škubání stalo se tak prudkým, že vybědnul z hlubokých kolejnic, v nichž až po osy kol vězel. Ještě jedno škubnutí vyděšených koní vytáhlo jej na pevnější půdu a již uháněl za trysku ubohých zvířat, která v této čiré noci nikdo neviděl. Nicméně nevzdali se divocí kanci svého záměru. Běželi po obou straaách kočáru, jedni dorážejíce na koně, druzí na povoz, jenž nebyl s to uniknouti.
Kéran, Van Mitten a Bruno optli se o pozadí kupě.
"Buď převehněme... ." děl Van Mitten.

"Anebo nepřevrhne... ." odvětil Kéran.
"Měli bychom hleděti zmocniti se uzdy," prohodil Bruno moudře. A spustiv přední tabuli, hledal, nenahmátne-li otěže; avšak koně škubající sebou, bezpochyby je as přetrhali, tak že volky nevolky musili se odevzdati náhodě a pokračovati nazdař Bůh v této šílené cestě močálavitou stepí. K zactavení povozu zbýval jediný prostředek; totiž zastaviti rozlícenou smečku, jež je pronásledovala. Avšak střelné zbraně, jejich rány ztrácely se v této pohybující se masse, nemohly stačiti.
Cestující házení byli při každém otřesu druh na druh, neb vrhání z rohu kočáru do rohu. Kéran, jakožto dobrý moslemín, odevzdán byl do svého osudu, Van Mitten a Bruno byli pak jako praví slegmatičti Holanďané, takže celá společnost nepromluví ani slova.
Tak uplynula dlouhá hodina. Vůz uháněl stále dále. Divocí kanci jej neopustili.
"Příteli, Van Mitteně," prohodil konečně Kéran. "Bylo mně jednou řečeno, že v podobné situaci jistý cestující, pronásledován jsa v ruské stepi smečkou vlků, zachráněn byl oddaností svého sluhu."
"A jak?" ptal se Van Mitten.
"Oh! Nic není jednoduššího nad to," pokračoval Kéran. "Sluha objal svého pána, poroučel duši svou Bohu, vrhl se z kočáru a zatím co zastavili se vlci, aby jej rozsápali, podařilo se jeho pánovi uniknouti a takto se zachrániti."
"Jest tuze politování hodno, že zde není Nizibi!" odušil klidně Bruno.
Pak, po této poznámce, upadli všichni tři opět do nejlubšího mlčení.
Zatím noc pokračovala. Koně neumírání se ani dost málo v šíleném svém trysku a divocí kanci nestačili, aby se na ně mohli vrhnouti. Kdyby neudála se nějaká nehoda, nezlomilo se některé kolo a přílišným nárazem vůz se nepřevrhl, mohl Kéran a Van Mitten doufati, že budou zachráněni— byť i bez obětí Brunovy, již se tento cítil býti neschopen. □
Musíme říci, že kouč, vedeni jsouce vlastním pudem, uháněli onou částí stepi, kudy již byli zvyklí choditi. Pádili tedy přímou cestou k poště, kde se přepřáhlo.
Proto též, když první zář denní počala kresliti úzký pruh na výchoďním obzoru, byli již jen na několik verst od ní vzdáleni.
Smečka kanců pronásledovala je ještě asi půl hodiny, pak však zůstávala poznenáhlu pozadu; za to však koně neochabovali ani na okamžik v běhu a sklesli vyslepeni pouze na několik set kroků od pošty k zemi.
Kéran a jeho dva společníci byli zachráněni. Proto nebyl Bůh křesťanů méně vzýván než Bůh nevěřících za ochranu, do níž pojal cestujícího Turka i oba Holanďany za této nebezpečné noci.
V okamžiku, kdy vůz dospěl až k poštovnímu stavení, Nizib a postilion, nemohouce se v noční tmě vydati na zpáteční cestu, chystali se k odchodu s čerstvými koňmi. Když byla uštvána zvířata, za něž musil Kéran slušnou sumu zaplatiti, za nové oře vyměněna a voj a prostraňky spraveny, což ani celou hodinu nevyžadovalo, jel kočár svou obvyklou rychlostí po silnici do Kilie. Toto městečko, jehož hradby Rusové zbořili, než jej Rumunsku odevzdali, jest též zároveň dunajským přístavem, ležícím na rameni, nesoucím jeho jméno.
Bez dalších nehod dorazil k němu kočár na večer 27. srpna. Unavení cestující odebrali se do jednoho z hlaváč hotelů a vynahrádili si náležitě útrapy předešlé noci. (Pokr.)